

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anne Grete Robøle, 55572231

Vår dato
13.12.2016
Deres dato

Vår referanse
2016/8737
Deres referanse

Rapport fra tilsyn med Askøy kommune

Adresse til virksomheten: Askøy kommune
Klampavikvegen 1
5300 Kleppestø

Tidsrom for tilsynet: 22.-23. november 2016

Kontaktperson: Kjersti Andersen, fagsjef Individ og levekår

Sammendrag

Rapporten omtaler funn innen de områdene tilsynet med Askøy kommune 22.-23. november 2016 var avgrenset til. Rapporten gir ikke en fullstendig framstilling av tjenestene.

Vi undersøkte om kommunen ved systematisk styring og ledelse har lagt til rette for og følger med på at personer 18 år og eldre med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse får forsvarlige helse- og omsorg og sosiale tjenester. Tilsynet var avgrenset til:

- samarbeid med spesialisthelsetjenesten i forbindelse med planlegging for og mottak av pasienter som etter utskrivning har behov for kommunale tjenester
- kartlegging, utredning av behov og tildeling av tjenester til de som søker om kommunale tjenester
- iverksetting, evaluering og justering av tjenester til behov

Brukermedvirkning, ivaretagelse av barn til personer i målgruppen og samarbeid og koordinering av tjenester var gjennomgående tema.

Det ble ikke avdekket brudd på krav i regelverk.

Arbeidet med omorganisering av tjenester i Fagavdeling individ og levekår og Forvaltningsavdelingen synes ikke å innvirke på tilbudet til tjenestemottakerne og samarbeidet på tvers av enheter i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.

Tilsynet er avsluttet.

Anne Grete Robøle
revisjonsleder

Marta Havre
revisor

Innhold

Sammendrag	1
1. Innledning	3
2. Omtale av virksomheten	3
3. Gjennomføring	4
4. Hva tilsynet omfattet	4
5. Funn	4
6. Vurdering av styringssystemet	4
7. Regelverk	5
8. Dokumentunderlag	5
9. Deltakere ved tilsynet	8

1. Innledning

Fylkesmannen i Hordaland har fullmakt til å føre tilsyn med helse- og omsorgstjenester etter lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten § 2 og lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 12-3 og med sosiale tjenester etter lov om sosiale tjenester i Nav § 9.

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn med Askøy kommune.

Formålet med tilsynet er å vurdere om kommunene ved sin styring (internkontroll) sikrer at krav i lovgivningen blir etterlevd. Ved tilsynet undersøkte vi

- hvilke tiltak kommunen har for å avdekke, rette opp og forebygge brudd på lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- om tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- om tiltakene er gode nok for å sikre at lovgivningen blir fulgt

Tilsynet ble utført som systemrevisjon. En systemrevisjon blir gjennomført ved å granske dokument, ved intervju og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler funn ved tilsynet og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av det arbeidet kommunen har gjort innenfor de områdene som tilsynet omfatter.

Avvik dreier seg om at krav som er gitt i eller i tråd med lov eller forskrift, ikke er oppfylte.

2. Omtale av virksomheten

Tjenestene tilsynet omfattet styres i linjen fra rådmann til kommunalsjef Levekår til fagsjef for fagavdeling og til leder for den enkelte tjenesten/enheten.

Kommunalsjef Levekår er nærmeste leder for fagsjef NAV, leder av Forvaltningsavdelingen og fagsjef individ og levekår.

Fagavdeling individ og levekår omfatter tjenester innen fagområdene rus og psykisk helse, boliger psykisk helse og tjenester til utviklingshemmede.

Leder for avdeling rus og psykisk helse rapporterer til fagsjef individ og levekår.

Virksomheten i avdeling rus og psykisk helse er nylig omorganisert og har to team, FACT og Hva er viktig for deg (hevd) for oppfølging av tjenestemottakerne og et inntaksteam. Team Hevd startet 7. november 2016. Leder for FACT teamet skal tilsettes før teamet starter opp.

Fagavdeling individ og levekår starter opp Boveiledningsteam i januar 2017. Teamet skal arbeide bredt og uavhengig av tjenestemottakers alder og diagnose.

Fra 1. februar opphører Forvaltningsavdelingen som egen avdeling. Tildelingen av tjenester blir da knyttet nærmere de utøvende tjenestene.

Tjenestemottakere får tilbud om individuell plan. Ansvarsgruppe byttes i mange tilfelle til koordinering av tjenester.

Askøy kommune har siden 2012 benyttet BrukerPlan for kartlegging av omfang og type rusmiddelmissbruk. Fra 2015 omfatter kartleggingen også personer med kjent psykisk helseproblem uten rusproblem. Resultat fra kartleggingen benyttes til vurdering av egne tjenester og til sammenligning med andre.

3. Gjennomføring

Tilsynet omfattet følgende aktiviteter:

- Melding om tilsyn ble sendt 25. og 28. juni 2016.
- Åpningsmøte ble holdt 22. november
- Intervju/samtaler med 15 personer, ledere og medarbeidere i tjenestene, fem tjenestemottakere og en rådgiver med brukererfaring.
- Stikkprøver i utvalgte saker hos Nav, Forvaltningsavdelingen og Rus og psykisk helse.
- Sluttmøte ble holdt 23. november.

Oversikt over ledere og ansatte som deltok i tilsynet, dokument som vi fikk tilsendt på forhånd og dokument som blei gjennomgått under tilsynet, er gitt i kapittel 8.

4. Hva tilsynet omfattet

Vi har undersøkt om kommunen ved systematisk styring og ledelse har lagt til rette for, følger med på og om nødvendig gjennomfører endringer slik at personer 18 år og eldre med samtidig ruslidelse og psykisk lidelse får forsvarlige helse og omsorg og sosiale tjenester og at krav i lov og forskrift blir fulgt. Tilsynet var avgrenset til

- samarbeid med spesialisthelsetjenesten i forbindelse med planlegging for og mottak av pasienter som etter utskrivning har behov for kommunale tjenester
- kartlegging, utredning av behov og tildeling av tjenester til de som søker om kommunale tjenester
- iverksetting, evaluering og justering av tjenester til behov

Brukermedvirkning, ivaretagelse av barn til personer i målgruppen og samarbeid og koordinering av tjenester var gjennomgående tema.

Tilsynet omfattet følgende enheter Forvaltningsavdelingen, NAV Askøy, Fagavdeling individ og levekår med avdeling rus og psykisk helse.

Tilsynet omfattet ikke Boliger psykisk helse, virksomheten til fastlegene og spesialisthelsetjenesten.

5. Funn

Innen de områdene tilsynet omfattet ble det ikke avdekt forhold i strid med krav i lov og forskrift.

6. Vurdering av styringssystemet

Det er i hovedsak samsvar mellom opplysninger i styrende dokumenter, jf. kapittel 8, og informasjon fra ansatte og tjenestemottakere. Medvirkning fra tjenestemottaker i forbindelse med kartlegging og utredning, planlegging, gjennomføring og oppfølging kan spores i fag- og journalsystem. Arbeidet med omorganisering av tjenester i Fagavdeling individ og levekår og

Forvaltningsavdelingen synes ikke å innvirke på tilbudet til tjenestemottakerne og samarbeidet på tvers av enheter i kommunen og med spesialisthelsetjenesten.

7. Regelverk

- Lov av 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten (helsetilsynsloven)
- Lov av 24. juni 2011 om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Lov av 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Lov av 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter
- Lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.
- Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker
- Forskrift av 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal
- Forskrift av 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten
- Forskrift av 19. november 2010 nr. 1463 for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen
- Andre relevante forskrifter

8. Dokumentunderlag

Opplysninger mottatt fra Askøy kommune:

Organisasjonskart Fagavdeling individ og levekår

Videre delegasjon av myndighet fra rådmannen til kommunalsjef levekår

Videre delegasjon fra kommunalsjef levekår til Fagsjef individ og levekår

Videre delegasjon fra kommunalsjef levekår til Fagsjef NAV

Videre delegasjon fra kommunalsjef levekår til Leder av forvaltningsavdelingen

Videre delegasjon fra kommunalsjef levekår til Fagsjef helse og omsorg

Videre delegasjon fra Fagsjef NAV til avdelingsleder NAV

Videre delegasjon fra fagsjef individ og levekår til leder boliger psykisk helse

Videre delegasjon fra fagsjef individ og levekår til leder rus og psykisk helse

Funksjonsbeskrivelse leder

Funksjonsbeskrivelse for fagansvarlig FACT

Funksjonsbeskrivelse fagleder, Hva er viktig for deg (hevd)

Funksjonsbeskrivelse vernepleier/sykepleier/sosionom m/videreutdanning FACT-team i Rus og psykisk helsetjeneste

Funksjonsbeskrivelse for psykisk helsearbeider

Funksjonsbeskrivelse for fagansvarlig sykepleier/vernepleier

Funksjonsbeskrivelse for vernepleier/sykepleier/miljøterapeut Individ og levekår

Funksjonsbeskrivelse sykepleier – helse og omsorg

Funksjonsbeskrivelse hjelpepleier/omsorgsarbeider/helsefagarbeider

Funksjonsbeskrivelse pleiemedarbeider

Koordinator FACT og Hva er viktig for deg

Koordinator

Funksjonsbeskrivelse for fagkonsulent (NAV)

Funksjonsbeskrivelse for veileder (NAV)

Oversikt over ansatte i Forvaltningsavdelingen

Oversikt over ansatte i Rus og psykisk helse

Oversikt ansatte i NAV som har oppgaver overfor tjenestemottakere i målgruppen for tilsynet

Opplæringsplan 2016-2018 for fagavdelingene Helse og omsorg, Individ og levekår og

Forvaltningsavdelingen

Hvem er vi – avdeling Rus og psykiske helsetjenester

Kommunikasjonslinjer i avdelingen fra rådmann/kommunalsjef til fagsjef individ og levekår, leder for Rus og psykisk helsetjeneste og teamledere: FACT, Hva er viktig for deg og Mottak

Opplæringsplan Rus og psykisk helsetjeneste og Bolig psykisk helse

Opplæringshefte nyansatt Rus og psykisk helsetjenester

Mal – individuell opplæringsplan NAV

Skjema – planlagt brukerundersøkelse 18 år og eldre

Oversikt over samarbeidsavtaler mellom Helse Bergen og kommunene i opptaksområdet

Retningslinjer for elektroniske meldinger – tjenesteavtale 3 og 5 for psykiatri og rus Helse Bergen opptaksområde

Avtale om finansiering av kostander ved utlevering av LAR-legemidler

Rus- og psykisk helsetjeneste: Prosedyre for samhandling internt og eksternt

Rus- og psykisk helsetjeneste: Samhandling med spesialisthelsetjenesten

Rus- og psykisk helsetjeneste: Samarbeid med Securitas

Rus- og psykisk helsetjeneste: Samarbeid økonomi Rus

Prosedyre samhandling NAV Askøy ved boligkontoret vedrørende kommunalt lån

Skjema – søknad om helse og omsorgstjenester

Framgangsmåte IPLOS-registrering

Rus- og psykisk helsetjeneste: Prosedyre for pasientflyt

Rus- og psykisk helsetjeneste: Kriterier og informasjon for tildeling av tjenester fra RPH

Rus- og psykisk helsetjeneste: Inntak Rus og psykisk helsetjeneste

Kartleggings skjema Psykisk helse

Rus- og psykisk helsetjeneste: Sjekkliste oppfølging for kontaktperson RPH

Rus- og psykisk helsetjeneste: Sjekkliste for evaluering RPH

Individ og levekår: Tvangsvedtak

Rus- og psykisk helsetjeneste: Kriterier for tvang Rus

Rus- og psykisk helsetjeneste: Grunnlag forut for vurdering tvang

Rus- og psykisk helsetjeneste: Sjekkliste kvalitetssikring tvang

Rus- og psykisk helsetjeneste: Kvalitetssikring av saksframlegg

Rus- og psykisk helsetjeneste: Sikre brukerinformasjon om tvangsvedtak

Rus- og psykisk helsetjeneste: Kommunens etterarbeid

Saksflyt – søknad sosialhjelp

Sjekkliste/arbeidsverktøy saksbehandling økonomisk sosialhjelp

Sjekkliste opplysning, råd og veiledning etter § 17

Kartleggings skjema NAV

Mal – brev stønad etter § 18

Samhandlingsavtale mellom NAV Askøy og avdeling for rus og psykisk helsetjeneste i Askøy kommune

Prosedyre samarbeid og samhandling med Helse og omsorg eventuelt andre fagavdelinger i kommunen

Boliger psykisk helse og Rus- og psykisk helsetjeneste: Håndtering av post Individ og levekår

Rus- og psykisk helsetjeneste: Prosedyre for skanning av dokumenter i rus og psykisk helsetjeneste

Rus- og psykisk helsetjeneste: Prosedyre for elektronisk samhandling med Forvaltningsavdelingen, samt samarbeidende avdeling i Helse og omsorg og Individ og levekår

Boliger psykisk helse og Rus- og psykisk helsetjeneste: Samhandling vedrørende ulike typer bolig

Prosess fram til søknad om kommunal bustad

Skjema – søknad om kommunal bolig

Rus- og psykisk helsetjeneste: Rutiner LAR

Rus- og psykisk helsetjeneste: Prosedyre utforming av tvangsvedtak etter §§ 10-2 og 10-3
Boliger psykisk helse og Rus- og psykisk helsetjeneste: Rutine ved overdose
Rus- og psykisk helsetjeneste: Rutine aktivitetssenteret
Samtykkeerklæring til utveksling av informasjon. Informert samtykke
Veiledning til innhenting av samtykke
Henvendelseskjema individuell plan og eller koordinator
Mandat koordinerende enhet Askøy kommune
Rutiner og prosedyrer for å sikre koordinerte tjenester til de som trenger det
Håndbok for koordinator
Informasjon om fagsystem for fagavdelingene
Boliger psykisk helse og Rus- og psykisk helsetjeneste: Oppfølging av pårørende
Rus- og psykisk helsetjeneste: Rutine gravide rusmiddelmissbrukere
Rus- og psykisk helsetjeneste: Rutine for tilrettelegging for pasientmedvirkning
Brukermedvirkning på individ og systemnivå
Saksgang – behandling av avvik
Risikovurdering, u. off. jf. offl. § 14
Oversikt meldte avvik, u. off. jf. fvl § 13 og offl § 13
Organisering kvalitetssystem
Organisering NAV
Organisering Individ og levekår

Andre relevante opplysninger

Brukerplan 2015

Tjenesteavtale 3 og 5 for samarbeid om inntak i og utskrivning fra spesialisthelsetjenesten innen rusmedisin og psykisk helsevern for barn, unge og voksne

Rus- og psykiatriløp

Ikke offentlig, jf. offl § 13 jf. fvl § 13:

Vedtak om tildeling av tjenester fra NAV og Forvaltningsavdelingen

Stikkprøver i elektroniske fag-/journalssystem

Journaler til 14 personer som mottar tjenester fra rus og psykisk helse

Journaler til 7 personer som mottar tjenester fra NAV

Vi undersøkte

- kartlegging, utredning, vurdering/begrunnelse for tildeling av tjenester
- brukermedvirkning og om det var innhentet samtykke til å kontakte andre
- avklaring av om søker/tjenestemottaker var forelder til barn under 18 år
- iverksetting av tjenester og oppfølging av tjenestemottaker, målsetting og tiltak, bruk av individuell plan, behandlingsplan, evaluering og endring av tjenester etter behov

Korrespondanse mellom Askøy kommune og Fylkesmannen i Hordaland:

- Melding om tilsyn, brev av 25. juni 2016 fra Fylkesmannen i Hordaland
- Informasjon om omorganisering, e-post fra Askøy kommune
- Endring av dato for tilsynet, brev av 12. juli 2016 fra Fylkesmannen i Hordaland
- Styrende dokumenter m.v., e-brev 7. oktober 2016 med vedlegg fra Askøy kommune
- Oversending av program, brev av 25. oktober 2016 med vedlegg fra Fylkesmannen i Hordaland
- Diverse e-poster om praktisk tilrettelegging, justering av program m.v

9. Deltakere ved tilsynet

Tabellen under gir oversikt over ledere og ansatte som deltok ved tilsynet

Navn	Funksjon / stilling	Åpnings- møte	Intervju	Slutt- møte
Grethe Nygaard	Saksbehandler, Forvaltningsavdelingen	X	X	X
Monica Solberg	Saksbehandler, Forvaltningsavdelingen	X	X	
Kjersti Andersen	Fagsjef, Individ og levekår	X	X	X
Sylvi K. Fagerlie	Psykiatrisk sykepleier, rus og psykisk helsetjeneste	X	X	X
May-Britt Brügger-Lien	Fagleder mottak, rus og psykisk helsetjeneste	X	X	X
Jorunn Bekken	Fagleder, Hva er viktig for deg, rus og psykisk helsetjeneste	X	X	X
Liv Olsen	Leder Forvaltningsavdelingen	X	X	X
Ine Sture	Leder rus og psykisk helsetjeneste	X	X	X
Linn-Michelle Andersen	Ruskonsulent	X	X	X
Anita Økland Bakke	Ruskonsulent	X	X	X
Camilla Tjugum Søråa	Psykisk helsearbeider	X	X	X
Audhild Kristiansen	Rådgiver NAV Askøy	X	X	X
Monica Hansen	Avdelingsleder NAV Askøy	X	X	X
Helga B. Torgersen	Leder, fagsjef NAV Askøy	X	X	X
Torgeir Sæter	Kommunalsjef Levekår		X	X

Fra Fylkesmannen deltok:

Hanne Hegvold Berentsen, rådgiver

Marta Havre, seniorrådgiver

Øystein Breirem Jacobsen, seksjonsleder

Anne Grete Robøle, seksjonsleder